

red. práce

Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

bakalářské studium *Teologie křesťanských tradic*

Michaela Kočnarová

Bernard Bolzano a Jan Kollár: vybraná témata jejich teologie ve vztahu k dějinnému kontextu druhé poloviny 18. a začátku 19. století   *posudek vedoucího práce*

Bakalářská práce M. Kočnarové se výběrem tématu i pojetím pohybuje na pomezí náboženských dějin a (morální) teologie; a jde o plodný pohyb. Autorce se podařilo pečlivě analyzovat základní, zejména homiletická díla obou postav, katolického kněze, univerzitního učitele a vědce Bernarda Bolzana (*Exhorty*) i evangelického teologa, kazatele a básníka Jana Kollára (*Kázně*), jejichž rozbor a exegeze – zejména s ohledem na christologii a morálně teologickou problematiku (hřích, pokání, odpuštění) jejich kazatelského díla – je vlastním jádrem předkládané práce. Tato tematika je vyložena přehledně, logicky a po stylové stránce jasně, aniž by tím utrpěla odborná náročnost. Cenné jsou i pasáže věnované pojetí národnostní problematiky u obou myslitelů, jejich vztahu k českému, resp. slovenskému vlastenectví: jazykovému zvláště. - Jakkoli jsou postřehy o Bolzanově údajném nedostatečném českém vlastenectví (z pohledu romantické generace buditelů) v souladu s hodnocením historiků, přece by příčiny odmítavého vztahu k Bolzanovi ze strany Jungmannovy skupiny mohly být předmětem zevrubnějšího vysvětlení.

M. Kočnarové se podařilo zvládnout množství sekundární literatury k politickému a náboženskému vývoji přelomu 18. a 19. století, s jejíž pomocí obratným způsobem zasazuje myslitelské dílo obou teologů do dobového kontextu. To je nutné vysoce ocenit, třebaže je zřejmé, že pisatelka sama chápe teologický výklad díla/ výklad teologického díla BB a JK jako vlastní jádro své práce. Námitky lze mít proti jednotlivostem, ať už jde o prosté přepisy či ojedinělé chyby v dataci (tak záměna papeže Urbana VIII. za III. na s. 8, Hornbach m. Holbach na s. 16, či chybná zkratka kř. jména St. Vydry II/2) nebo dílčí faktografické nepřesnosti (např. tvrzení o *zřízení* diecézních seminářů za Leopolda II. na s. 15 – správně má být *znovuzřízení, obnovení*). – Odsudek předosvícenské religiozity jako plné „Boha i rozum urážejících dogmat“, „zbožného fanatismu“ (s. 2; podobně v Závěru: „strašidelné baroko“) by mohl být šetrnější ve formulacích, resp. přesvědčivěji odůvodněný.

Práci pokládám za originální, přínosnou a prozrazující mimořádnou orientaci v primárních pramenech a doporučuji ji hodnotit jako **výbornou (A)**.

PhDr. Rudolf Vévoda